ANUL II No. 459 — A DOUA EDITIUNE — MARTI, 9 (21) IUNIE 1887

15 BANI NUMERUL

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 SI 16 A FIE-CAREI LUNI SI SE PLATESC TOT-D'AUNA INAINTE

IN BUCURESCI La casa Administratiunei
IN TARA: Prin mandate postale.
Pentru 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei.
IN STREINATATE: La toate officiele postale din Uniune, prin mandate postale.
Pentru 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei.
LA PARIS: Se gaseste jurnalul cu **15 Cent.** numerul, la Kioscul din **rue Montmartre 113** Bulevardul **St. Germain No. 84.**

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

REDACTIA
No. 3. — Piata Episcopiei. — No. 3.

EPOCA

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

15 BANI NUMERUL

ANUNCIURILE

DIN ROMANIA SE PRIMESC DIRECT LA ADMINISTRATIA ZIARULUI

La Paris: la **Agence Havas**, *place de la bourse, 8.*
Agence Libre, rue *Notre Dame des Victoires 50, (Place de la Bourse)* **pentru Paris, Francia, Germania, Austro-Ungaria, Italia** si **Marea Britanie.**
Anunciuri pe pag. IV, linia 30 bani, anunciuri si reclame pe pagina treia 2 lei linia

50 B. UN NUMER VECHIU, 50 B.

ADMINISTRATIA
No. 3. — Piata Episcopiei. — No. 3.

RESPUNS „STELEI"

INCENDIUL DE LA BOTOSANI

MORUZI-ANDRONIC

ANCHETA PRESEI LA DOROHOI

PENTRU BOTOSANI

RESPUNS „STELEI"

Din ziua în care noi, liberalii-disidenţi, am oferit *Epocei* colaborarea noastră pe timpul în care domnii Balş şi Filipescu vor fi în închisoare, presa oficioasă nu a încetat d'a ne ataca.

Voinţa Naţională a deschis focul. Ce e dreptul, ea nu a găsit alt-ceva de spus de cât că ne-am făcut... conservatorii. Acuzaţia era aşa de nepotrivită şi de aşa rea credinţă în cât, dacă nu ne-ar fi botezat şi foştii *colectivişti*, nici n'am fi răspuns. Se vede însă că portretul colectivistului pe care l'a schiţat d. Djuvara a fost aşa de aidoma, în cât d'atunci a amuţit glasul *Voinţei Naţionale*. Numai ca să nu'şi piarză obiceiul d'a spune neadevăruri, biata *Voinţă* mai îndrugă din când în când că noi suntem *noua redacţie* a *Epocei*, de şi ştie bine că din prima zi noi am declarat că tot ce vom scrie în *Epoca* va fi semnat.

Steaua însă, este mai palavragie. Deja ne-a consacrat trei numere, şi, după cum se vede, vor mai veni şi altele. Sunt silit dar, să întrerup pentru azi studiul ce am întreprins, şi să respund în câte-va cuvinte *Steleï*.

Ştiu bine că n'ar fi nici o primejdie dacă aş tăcea, şi că m'aş putea consola de spusele *Steleï* cântându'i faimoasele versuri :

Tu care eşti perdută în neagra necitire
Stea, ... etc. etc.

dar cum guvernamentalii nu aŭ alte organe de cât *Voinţa* care a amuţit, şi *Steluţa* care d'abia licăreşte, sunt nevoit să respund.

Din fire deosebită de soră-sa *Voinţa*, *Steaua* nu pune în îndoială liberalismul nostru. Ba încă oficioasa ne declară «oameni de onoare şi de inteligenţă» «liberali şi oameni politici». Ce este dreptul, aceste aprecieri le făcea *Steaua* până nu apăruse articolul d-lui Djuvara ; a doua zi începea să mai scază. De unde cu 24 de ore înainte *toţi* eram oameni politici şi inteligenţi, acum patru dintre noi sunt aruncaţi la mardale, d. Fleva ca un om «isprăvit şi golit», d. Blaramberg ca «mucezit», d. Arion ca «nul,» d. Lecca nu ştiu pentru ce. Remâne cam teafăr d. Djuvara, şi eŭ pe jumătate.

Toate aceste glume nesărate nu merită nici un minut de atenţie. De o fi saŭ nu d. Fleva golit, şi d. Arion un zero, lucrul nu intră în competinţa *Steleï*. Imprejurul ei sunt atâţea care s'aŭ umflat din tainele bugetelor în cât neapărat noi trebue să părem oficioasei goi puşcă. Atâtea stîrpituri s'aŭ cocoţat la putere sub domnia patronilor *Steluţei* şi se daŭ drept oameni mari, că de sigur d. Arion, care nu le seamănă întru nimic, nu poate să le pară de cât un zero.

Dacă ar fi fost numai d'al de astea în prosa oficioasă, aşi fi tăcut. Dênsa însă merge mai departe. Voeşte să ne tăgăduiască curagiul convingerilor noastre, şi pretinde că ne exprimăm gândul numai pe jumătate.

Vorbind de colaborarea noastra la *Epoca* lasă să se înţeleagă că arestarea d-lor Balş şi Filipescu nu ar fi motivul care ne-a determinat. Domnii Balş şi Filipescu, zice dênsa, nu sunt nişte persecutaţi politici, ci nişte condemnaţi pentru un delict de drept comun, pedeapsa ce li s'a dat n'are de a face cu politica şi nu este nici chiar exagerată. Şi cum înţelegea bine oficioasa că nimeni nu o va crede pe cuvênt, aduce ca exemplu o afacere de la Paris dintre d-nii Dion şi Aurélien Scholl.

Nu voiŭ avea cruzimea să răspund *Steleï* cu acel dicton: «comparaison n'est pas raison». Acest adagiŭ este unul din cele mai preţioase ornamente ale elocinţei unui orator drag *Steleï* şi nu este bine să ieşi de unde nu este prisos.

Intreb însă pe *Steaua* un singur lucru : este vr'un om cu bună credinţă şi cu un grăunte de minte care să poată afirma că dacă d. Xenopol ar fi mers în casa d-lui Balş şi 'i-ar fi dat o palmă şi d. Balş 'i-ar fi răspuns printr'o lovitură şi două gloanţe, d. Xenopol — în ipotesa inadmisibilă în care d. Balş tot ar mai fi reclamat — ar fi fost osândit la patru luni de închisoare, iar d-lui Balş i s'ar fi dat drumul încă de la instrucţie pe motiv că .. revolverul era de carton?

Dacă nu — şi or-cine va zice nu — atunci remâne constant că d-nii Balş şi Filipescu suferă pentru opiniunile lor politice, şi tocmai aceasta este ceea ce ne revoltă pe noi liberalii adevăraţi, liberalii care voim libertatea pentru toţi fără deosebire, pentru partisani ca şi pentru adversari, când suntem în opoziţie ca şi când suntem la putere, când libertatea ne slujeşte ca şi când ne doare.

A fi liberal pentru tine şi ai tăi este lucru lesne. Aşa liberalism sunt sigur că'l primeşte şi Şahul Persiei. A fi însă liberal cu protivnicii, a trata pe toţi de o potrivă, a putea se loveşti în adversar şi a o nu face, iată ce este greu, foarte greu. Pentru aceasta se cere omului un lucru care de sigur nu se împrumută : o inimă dreaptă, o conştiinţă liberă. Şi tocmai fiind că aceasta este aproape «terra incognita» în harta colectivităţei, disidenţii n'aŭ putut să ţie casă cu dênsa.

Acelaşi soiŭ de acusare îmi face *Steaua* şi atunci când se încearcă a tăgădui existenţa *noului curent politic* pe care l'am semnalat. Ca guvernamentalii să tăgăduiască existenţa aceluĭ curent este lucru firesc. Ei ştiŭ bine că dênşii sunt responsabili de curentul pe care eŭ unul de la început am spus că'l regret, ei ştiŭ că dênşii l'aŭ urnit prin practicele lor de când eraŭ în opoziţie, că dênşii l'aŭ reînviat şi mereŭ îl alimentează prin practicele lor de când sunt la putere.

Nu mă mir de asemenea că mă presintă în coloanele lor aşa cum nu sunt, nu mă mir că dupe ce reproduc pasagiul în care afirm existenţa curentului, se fac că n'aud, nu văd cele-l'alte pasagie unde spun că curentul este un lucru regretabil şi promit să'l arăt causele şi leacul. Nu mă mir pentru că e năravvechiŭ la colectivişti meşteşugul d'a pune în gura adversarului alt ceva de cât ceea ce a zis el, numai şi numai pentru a înşela pe naivi.

Nu mă mir nici de faptul că *Steaua* vede în articolele mele atacuri în contra coroanei.

Biata *Stea* vrea să se recomande !

Şi apoi oamenii pe care *Steaua* are misiunea d'a-i tămâia, nu pot înţelege cum cineva ar putea să vorbească cu Capul statului fără a 'l înjura şi fără a 'l linguşi. Sunt oameni care nu ştiŭ să se adreseze către ceilalţi de cât d'a bușile. Posiţia verticală le este necunoscută.

Guvernamentalii aŭ aşa de puţin sentimentul de ceia ce este cuviincios faţă cu Regele, în cât dupe ce în *Voinţa Naţională* aŭ crezut că e decent a face elogiele Regelui între două partide de *macă*, în *Steaua* îmi fac o imputare că am început studierea *noului curent politic* tocmai acum când Regele a avut o aşa de frumoasă atitudine faţă cu incidentul din Botoşani. Numai cine a putut să se îndoiască că Regele va veni în ajutorul nenorociţilor poate să facă dintro cestiune de caritate o armă de luptă politică !

Ceia ce însă *Steaua* nu are dreptul să spună este că am «o preocupaţie visibilă d'a nu 'mi spune gândul de cât pe jumătate». Aci se înşeală oficioasa. Nu pe jumătate, ci întreg ne spunem gândul în tabăra noastră. Pentru că cestiunea noului curent politic este ginsă, aceasta nu este un cuvênt ca să mă daŭ în lături. O tratez însă cu cuviinţă şi cu nepărtinire, şi nu mă mulţumesc a învedera şi a regreta noul curent. Nu, voiesc să fac mai mult, voesc să încheiŭ bilanţul respunderilor.

Ştiŭ că aceasta ustură pe amicii *Steleï*.

Ştiŭ că dânsa ar preferi să ne vadă «încercându-ne dinţii pe metalul coroanei» cu riscul de a 'i face ştirbituri.

Opera mea însă nu este aceasta.

Coroana de oţel nu este a colectivităţii, ea s'a făurit din tunurile de la Plevna, şi n'am auzit până acum că la Plevna să fi curs numai sânge de cumulard.

Pericolele coroanei ne privesc pe toţi. Ea şi noi plutim pe acelaşi vas. Şi când eŭ, simplu marinar, văd pe cer un semn care 'mi anunţă furtună, sunt dator să cercetez din cotro bate vântul, să arăt cu degetul pe piloţii care aŭ dus corabia în apele turburi, şi să spun cu un ceas mai din vreme că a venit timpul ca cârmaciul să învârtească roata.

Tache Ionescu

TELEGRAME

AGENTIA HAVAS

Bruxela, 18 Iunie.

Ziarul «Nord» desminte ştirea unei întrevederi proiectate între cei trei împăraţi.

Berlin, 18 Iunie.

Sesiunea Reichstagului a fost închisă astă-zi.

Reichstagul, zice mesagiul de închidere, a justificat confienţa naţiunii care l'a însărcinat de a favorisa şi de a asigura buna sa stare şi pacea de care se bucură.

Berlin, 18 Iunie.

Oficial — Ameliorarea stării sănătăţii Impăratului înaintează încet, dar în mod simţitor. In timpul din urmă, Impăratul s'a sculat în fie-care zi pentru câte-va ore.

Majestatea sa a primit asemenea foarte des raporturi, dar are trebuinţă de mari menajări şi de repaus.

Belgrad, 18 Iunie.

Noul consiliu de miniştri s'a întrunit azi la amiazi, pentru prima oară, sub presedinţia regelui.

INCENDIUL DE LA BOTOSANI

Când s'a stins focul.—Efectul zapacelii.—Sfaturi.— Pompierii. Victimele — Comitetele. Pagubele.

Joi toată ziua, focul a fost în putere, ardeaŭ lemnăriele şi pereţii de bârne a multor clădiri. Multe pimniţi, în care pe timpul incendiului şi a paniceĭ generale, s'aŭ depus mărfuri de mare valoare, ardeaŭ asemenea. Focul a continuat încă toată noaptea de Joi spre Vineri, şi abia Vineri dimineaţa pe la orele 5, a început a cădea o ploae abundentă, care a potolit mai de tot focul. Ploaia a durat până la orele 12. In multe părţi ruinele fumegă încă.

Efectul zapacelii

Intr'o boltă foarte solidă, poreclită a lui Iacobcuţ, care suferise şi alte incendii şi resistase, multă lume din vecini, depusese mărfuri şi valori. Aşa vecinul Figler, şi-a golit casa de fier, şi a depus acolo valori de peste 100,000 lei. Dar, în zăpăceala acea, uitându-se un mic oblon de sus deschis, focul a străbătut înăuntru şi a prefăcut în cenuşe tot ce conţinea vestita boldă.

Focul a avut o furie de nedescris, aşa că chiar lucrurile ce aŭ fost scoase, în mijlocul stradelor celor mai largi, aŭ ars toate.

Joi se scoteaŭ de prin bolţi şi pivniţe mărfuri, mai ales lipscănii, pe jumătate arse şi de neîntrebuinţat.

Sfaturi

Cu trenul de Vineri a sosit ministrul Radu Mihai. Pentru seara, s'a convocat o adunare în casele Marcovici, dar acea adunare s'a despărţit fără nici un resultat.

Vineri, pe la orele 6 p. m. ardea încă plafonul etagiului al doilea de la casele Macarof.

După ploae s'a văzut un spectacol oribil : sute de familii, staŭ în glod pe strade fără ajutor şi adăpost.

Pompierii

Sâmbătă dimineaţa pompierii veniţi din alte oraşe, aŭ plecat. Ceĭ din localitate tot lucrează la dărâmarea unor ziduri slăbite.

De la începutul focului, pompieri aŭ lucrat foarte bine, şi cu ajutorul colegilor străini s'a văzut sporul lor. Pe teatrul incendiului aŭ lucrat întreg regimentul de artilerie sub comanda maiorului Mavrocordat, dorobanţi şi călăraşi aflaţi în casarme. S'a mai concentrat şi adus în oraş, Mercuri noaptea, peste 300 miliţieni din satele vecine; în total peste 1000 soldaţi aŭ lucrat, şi prea bine.

S'aŭ distins maiorul Mavrocordat şi căpitan Dumitriu ; mai presus de or ce laudă căpitanul Dănescu şeful pompierilor ; a fost neobosit, energic şi cu pricepere în ale focului.

Sergentul Stefaniu şi caporalul Cobzariu, s'aŭ arătat printre ceĭ mai meritoşi.

Din prima zi a focului s'a simţit lipsă de apă, Joi fântânele eraŭ mai toate secate, chiar şi avuzurile comuneĭ; s'a adus apă de prin fântânele de la estremitatea oraşului. De nu venea ploaia de Vineri, focul ar fi în putere şi acum, căci ar fi lipsit apa spre al stinge.

Victemele

Joi a murit în spital Marcu Pollak; el lasă un copil orfan de 12 ani.

Sunt 6 arşi în spital, din care Simha Vexler şi soţia sa în pericol de moarte.

Mai sunt arşi şi pârliţi mulţi care sunt prin familiile lor.

S'a dispus ca sala de instrucţia soldaţilor, să se pue la dispoziţiunea săracimeĭ, spre a dormi în ea.

Comitetele

Astă-zi în sala primăriĭ s'a compus un comitet din senatorii şi deputaţii oraşului şi alţi cetăţeni sub presedenţia d lui Th Boţan, care va lucra sub patronagiul Reginei; acest comitet se zice guvernamental. Tot astă-zi nuanţele opoziţiuneĭ aŭ constituit alt comitet compus din Calimaki, Docan, Ghica-Delenĭ, Enacovici şi Hermeziu.

Daca comitetele s'aŭ constituit aşa târziu, cauza este numai desastrul cel mare care a zăpăcit pe toată lumea.

Societatea francmazonică «Viitorul», de Vineri chiar adună banĭ, şi se vede foarte activă cu junii sĕi membri; se întrec uniĭ pe alţiĭ în a face mai mult.

Pagubele

Aŭ sosit deja representanţiĭ societăţilor de asigurare spre a lichida.

Până acum, se cunosc 240 case asigurate la diferite societăţi, 130 la *Unirea*, 60 la *Dacia Romănia* şi 50 la *Naţionala*.

Din acestea *Unirea* are reasigurate la societatea *Franco-Hongroise* 80 la sută, şi n'a reţinut pentru ea de cât 20 la sută. *Naţionala* şi *Dacia Romănia* aŭ reţinut pentru ele câte 25 la sută, reasigurând restul.

MORUZI-ANDRONIC

Mai multe ziare din capitală aŭ publicat o serie de articole din care pare că ar reeşi, în mod evident, că Prefectul poliţiei a fost în mai multe delicte de escrocherie patronul lui Andronic, întocmai cum Bacus este patronul beţivilor şi Dinicu patronul lăutarilor.

In urma unor asemenea destăinuiri, era în drept or-cine să se aştepte ca şeful siguranţeĭ publice să ceară imediat suspendarea sa şi numirea uneĭ anchete menită a constata punct cu punct toate acusările ce i se adresaŭ.

Intr'adevăr, aci nu mai era vorba de o acusare generală ca acele întrebuinţate de obşte, nu se zicea în mod obicinuit că avem un prefect care fură, un prefect gheşeftar ; se lămurea categoric în care anume fapt prefectul a călcat şi codul şi cinstea în picioare.

Se punea înainte cuvintele ce rostise, se arăta cum crezuse bine să se amestece între pungaş şi pungăşit, spre a apăra pe cel d'întâiŭ în paguba celui de al doilea.

Când aŭ apărut primele destainuiri în *Naţiunea*, d. Moruzi respunse prin organul guvernului că n'are nimic de zis de oare ce autorul lor este un om fără Dumnezeŭ, un oare care Algiu.

Când apăru mai târziu în *Epoca* sub semnătura d-lui Fleva, un articol deşteptând adormirea publicului şi arătând gravitatea faptelor imputate şefului poliţieĭ, d. Moruzi respunse iarăşi că d. Fleva egaleaza pe Algiu şi prin urmare că Excelenţa Sa Kneanul poliţienesc e pus prea sus pentru ca să se hotărasca a vorbi, a face praf toate acusările ce i se aduc.

Opinia publică nu poate însă să aştepte naşterea uneĭ imaculate flinţe destul de demnă spre a deschide gura prefectului acusat de păcătoşie, ca să nu întrebuinţez alt cuvênt, iar răspunsurile din *Voinţa Naţională* pot fi bune numai pentru ceĭ ce sunt plătiţi spre a crede fără a cerceta — cum zic paragrafiile bisericeşti — când e vorba de Dumnezeire.

Să răspunzi : Lăsaţi mă în pace, sunt mai presus de or-ce bănuială, şi nu sunteţi vrednici să ascultaţi desvinovăţirea mea, aceasta e o copilărie, o glumă, şi asemenea mod de a se desculpa ar face să pufnească de ris chiar Tribunalul saŭ Juriul de la Podul Iloaeĭ !

Aci nu e în joc o luptă de partid politic, nu e în joc dorinţa opoziţieĭ de a răsturna un prefect colectivist spre a'l înlocui prin altul. Asemenea râvne nu pot naşte de cât tot în sînul partidului colectivist în zilele de zizanie, de neînţelegere şi supărare pentru o bucăţică de pâine rău împărţită.

Ne punem mai presus de asemenea gânduri şi n'avem în vedere de cât cinstea terfelită a celui ce are de datorie să ne păzească averea şi care — cu saŭ fără drept — este acuzat că ne-a jefuit, că a întocmit o societate de tâlhărie sub denumirea de Andronic-Moruzi şi C-ie.

In or-ce ţară din lume, prefectul poliţieĭ în sarcina căruia ar fi asemenea grave bănueli, s'ar retrage şi ar cere o anchetă, chiar dacă el ar purta pomposul titlu de Prinţ saŭ Cneaz Moruzi.

La noi merge alt-fel şi e rău să meargă alt-fel, căci ne obicinuim cu idea să strigăm: «Strânge ţi argintăria» de câte-orî pr mim în casa noastră pe un reprezentant al siguranţeĭ publice.

Să nu crează ceĭ ce ne combat, că am întreprins prin presă o mişcare spre a răsturna pe prefectul poliţieĭ.

Aide de ! Aceasta ar fi o copilărie, o prostie chiar. Să căutăm a răsturna pe d-nu Moruzi ? Pentru ce ? Înţelegem să lucrăm pentru răsturnarea d-lui I. Brătianu, nădăjduind că cu dênsul se sfîrşeşte şi partidul lipitorilor ; dar să răsturnăm pe d-nu Moruzi, încă o-dată ar fi o prostie, o gugumănie !

După Radu Mihai, avem pe Cneazul Moruzi, dupe dênsul ar veni negreşit rîndul lui Toboc, Ulmeanu saŭ Hîngherul.

Cel puţin prinţul de azi, patronul lui Andronic, poartă mănuşi şi în mână şi la vorbă..... când nu vine de la Vila Regală !

Aga.

ANCHETA PRESII LA DOROHOI

PROCES-VERBAL

Sub semnaţii :

1. Teodor N. Augustin, delegatul ziarului **Romănia**.

2. Nicolae Vrăbiescu, delegatul ziarului **Natiunea**.

3. Ioan G. Ghica, delegatul ziarului **Epoca**.

4. Al. Enacovici, redactor-şef al ziarului **Vocea Botosanilor**.

5. N. Boldur-Epureanu şi Stefan G. Ganea redactorii ziarului **Constitutionalul** *din Botoşani.*

Insărcinaţi a cerceta faptele săvîrşite la Dorohoi şi care consistă în măsuri pregătitoare de presiune, arestări ilegale, maltratări şi bătăi şi alte acte de violenţă imputate agenţilor administrativi şi judecătoreşti din jud. Dorohoi, cu ocaziunea alegerilor pentru consiliul judeţean în zilele de 3, 4 şi 5 Mai anul curent,

Ne am transportat astă-zi la 3 Iunie 1887 în oraşul Dorohoi şi procedând la cercetare am constatat ;

www.dacoromanica.ro

Mesuri pregatitoare de presiune

1. La 30 Aprilie dimineața între orele 6—7 pe când d-l. avocat G. G. Burghelea, unul din membri influenți ai opoziții locale și actual consilier la comună se găsea ocupat la biuroul d-sale situat în strada principală în fața locuinței d-lui prefect Cortazzi, se pomenește de o-dată cu trei indivizi conduși de un anume Ion Bordeianu, sergent de oraș travestit în civil. Acesta cu o înfățișare amenințătoare și provocată se adresează către d-l. Burghelea spunându-i că 'i a adus un servitor. La răspunsul d-lui Burghelea cum că nu are trebuință de nici o slugă și nici nu 'i a cerut vre-o dată asemenea serviciu agentul polițienesc stărui în pretențiunea lui zicându-i că *știe el mai bine ce 'i trebue.*

Văzând atitudinea amenințătoare a lui Bordeianu și a celor alți indivizi ce 'l însoțiau și pe care 'i recunoscuse a fi agenți polițienești deghizați, d-l. Burghelea i-a somat pe toți să iasă din casa afară, punând în acelaș timp mâna pe revolver, care se afla pe biuroŭ. In fața acestora cei trei indivizi s'au retras fără ca domnul Burghelea să fi făcut uz de arma sa.

Martori la această scenă au fost d-nii *I. Calcântraur* advocat din Dorohoi, *Ilie Sofronescu* alegător în colegiul al 2-lea și *N. Mavrodin* sub-comisar polițienesc, care din întâmplare treceau pe stradă.

După cele întâmplate în casă, d-l Burghelea fu urmărit pas cu pas de bătăuși și agenți polițienești care căutau necontenit a 'l provoca; văzând însă că nu izbutesc într'alt-fel au alergat la concursul parchetului. Procurorul tribunalului, cunoscutul d-l. Petrovanu, întocmește un proces-verbal în care ascultă ca martori tocmai pe Bordeianu și pe cei-l'alți agenți ai lui și în unire cu judecătorul de instrucțiune, M. Doicescu-Maltezianu liberează contra d-lui Burghelea un mandat de depunere imputându 'i tentativă de asasinat.

Arestarea d-lui Burghelea s'a făcut cu cel mai mare scandal și cu toată desfășurarea de forțe de care dispune administrația.

Comisarul Hasnaș s'a distins mai cu seamă în injurii și maltratări de și arestatul nu făcea nici o resistență la esecutarea mandatului. Aceste injurii însoțite de amenințări nu numai d-lui Burghelea, ci și contra altor cetățeni, ca d nii O. Gherghel și V. Calcantraur, au fost constatate judecătorește cu depuneri de martori și Tribunalul prin sentința cu Nr. 258 din 1887 a condamnat pe comisarul Hasnaș la o lună închisoare și despăgubiri civile.

După o arestare de opt zile în care a fost ținut în cel mai mare secret și tratat cu cea mai extremă rigoare, d-l. Burghelea a fost pus în libertate, *bine înțeles după terminarea operațiunei electorale.* — Parchetul neputând avea nici o probă serioasă contra d lui Burghelea și spre a justifica că în adevăr nu servise de cât ca instrument al administrației în această afacere, a fost nevoit să schimbe în cele din urmă, calificarea faptului din tentativă de asasinat în simplu ultragiu.

Dosarul Nr. 812 din 1887 al judelui instructor în care se găsește ordonanța definitivă dată *fără să se fi ascultat vre un martor de a d-lui Burghelea*, l'am văzut și examinat în arhiva tribunalului Dorohoi.

2. La 1 Mai două zile înainte de alegeri d-nii N. Calcantraur, inginer civil, Const. G. Semaca, licențiat în drept, și Gheorghe C. Corbu, mare proprietar, toți alegători în colegiul 1 și al 2-lea și unii delegați în al 3-lea au suferit asemenea arestare ilegală în următoarele împrejurări:

D-nii Calcantraur, Semaca și Corbu se duseseră la Cernăuți pentru afaceri.

Fiind însă bănuiți de d. Prefect Cortazzi că plecarea d-lor ar fi avut de scop imprimarea buletinelor pentru candidații opoziției, după ce 'i au urmărit la Cernăuți prin agenții săi trimiși înadins, cum de pilda cu Itic Laufer, cu Alecu Răut, judele de pace de Herța, cu Mintici primarul de Mamorniță, cu vameșul, Scărlătescu și cu alții,—când au trecut granița în țară se văzură arestați la punctul vamal sub pretextul falacios că n'au bilete de trecere și în urmă sub pretextul, și mai ridicol că ar fi introdus iarbă de pușcă și tutun de contrabandă.

Spre a da o aparență de legalitate acestor arestări, ajutorul de primar de la Mamorniță, în unire cu vameșul și cei alți agenți, au încheiat trei procese verbale; două pentru contrabandă și unul pentru tentativă de omor imputând în special d. N. Calcantraur că ar fi tras cu revolverul în timpul când i se făcea cercetarea la vamă.

In urma cercetărei sumare ce li s'au făcut, cei învinovățiți ast-fel au fost ținuți arestați 6 zile în cazarma de la Mamorniță, ear de aci au fost trimiși pe jos sub paza a nouă dorobanți la Herța, o distanță de 14 1/2 chilometri. Scandalul și indignațiunea publică au fost atât de mari în cât întreg târgul Herța în frunte cu consiliul comunal au cerut telegrafic prefectului ca să ridice escorta care conducea pe cei arestați, căci alt-fel nu s'ar fi putut garanta ordinea publică fapt care ne-a fost confirmat de însuși ajutorul de primar din Herța. Abia în ziua de 7 Mai *când alegerile erau terminate*, d-nii Calcantraur și cei alți doi cetățeni au putut ajunge în orașul Dorohoi aduși de comisarul din Herța și predați judecătorului de instrucție.

In ce privește pretinsa tentativă de omor, judecătorul după un scurt interogatoriŭ, depuse numai pe d. Calcantraur eliberând pe d-nii Semaca și Corbu. Cel d'întâi a stat arestat sub mandat în regulă încă șase zile după ce stătuse alte șapte zile înainte, și apoi a fost pus și dânsul în libertate, fără ca să mai fi fost interogat și fără ca instrucția se mai fi continuat.

In ce privește contrabandele, tribunalul de Dorohoi a judecat deja asupra afacerei cu tutun, și prin sentința cu No. 270 din 1887 nu numai că a anulat procesul-verbal de contravențiune, dar încă a constatat în modul cel mai categoric, *că nici n'a esistat măcar contrabandă de tutun*; iar cât pentru aceia de iarbă de pușcă procurorul însuși s'a retras rechizitoriul și cele alte acte de la instrucțiune.

3.) Toți la 1 Mai stradele orașului Dorohoi erau înțesate de pande de bătăuși și agenți polițienești cari căutau a provoca scandal și urmăreau pe alegătorii din opoziție. D. Ilie Sofronescu, un cetățean alegător din colegiul al 2-lea, a fost pe lângă mulți alți victima unei agresiuni brutale din partea agenților poliției. Pe când se ducea în târg ca să'și cumpere cele de trebuință, a fost de odată înhățat de doi sergenți de oraș și dus la poliție, unde statu arestat până la 4 ore seara din ordinu comisarului Hasnaș.

Acest fapt de abuz de putere a fost asemenea constatat judecătorește. S'au ascultat martorii, între cari preotu *I. Romănescu* și chiar agenții polițienești Gheorghe Mihăilșteanu și Costache Curalariu, cari au afirmat înaintea tribunalului faptul cum e descris mai sus.

Prin sentința cu No. 259 din 1887 comisarul Hasnaș a fost condemnat la 1 lună închisoare și 100 lei despăgubiri pentru acest fapt.

4.) D nii Constantin Hânțescu și Iancu Buzdugan, proprietari din Botoșani și membrii influenți ai opoziținei se aflau pentru treburi în Dorohoi în ajunul alegerei. Prefectul Cortazzi crezând că au venit să influențeze pe alegători, hotărî să'i depărteze din Dorohoi cu orî ce preț. In acest scop trimise șase călărași sub comanda sergentului Marin ca să'i ridice și să'i pornească cu forța la Botoșani. D-nii Hențescu și Buzdugan se aflau la restaurantul lui Stefan Vasilescu, când fură somați de polițaiul M. Stârcea ca să se urce în trăsurele pregătite într'adins de poliție spre a'i transporta.

In zadar cei doi cetățeni protestară și încercară a se opune contra acestui atentat la libertatea lor; polițaiul dete ordin călărașilor să'i ridice, ceea ce și făcură, urcându'i cu sila în câte o trăsură fie-care și escortându'i până la bariera Botoșanilor unde le-a dat drumul lăsându'i pe jos cu bagajele în mână.

Martori la aceste acte arbitrare au fost d-nii Iancu Calcantraur, O. Gherghel, otelierul Stefan Vasilescu și alte persoane care se aflau prezente în restaurant.

Violente în timpul alegerei

5) In ziua de 3 Mai când era se începă alegerea, orașul Dorohoi presinta un aspect de teroare. Agenții de poliție în uniformă și deghizați, bătăușii improvisați din pompierii orașului îmbrăcați civil, oameni de la moșiile Vaculești, Vârfu Câmpului, Mamornița și Hudești mari, proprietăți ale d-lor Moruzi prefectul poliției Capitalei, Cortazzi prefectul județului Dorohoi și Ioan G. Lățescu, căpitan de dorobanți în activitate, toți acei oameni formați în bande sub conducerea *comisarilor Hasnaș, Săvescu, fostului poliță Ghenoiu și Dumitru Bucătaru de la moșia d-lui Moruzi*, cutreerau stradele Dorohoiului amenințând în dreapta și în stânga pe alegători.

Pentru că prefectul avea informațiuni de la colegul său din Botoșani cum că d-nu Teodor Callimaki, șeful opoziției din aceste două județe de la estremitatea Moldovei și alți membri din opoziția locală precum frații Stroicî, d-nii Iuliu Vasescu, Iancu Gherghel, frații G. și A. Saint-Georges, M. Miclescu etc. aveau să pornească la Dorohoi spre a esercita dreptul electoral, administrația a luat măsuri de a înconjura orașul și a închide barierele cu dorobanți și călărași, având ordin espres de a nu lăsa pe nimeni să intre sau să iasă fără voia autorității superioare. D-nu Teodor Callimaki mai cu seamă era vizat de prefectul Cortazzi; dar acesta n'a isbutit a'l împedica de a intra în oraș, căci d. Callimaki amăgind vigilența sbirilor administrativi, a isbutit să se strecoare pe o altă barieră de cât pe acea pe unde să aștepta să intre. Nu tot ast-fel s'a întîmplat cu d-nii G. Stroicî, C. Stroicî, deputatul și Iuliu Vâsescu. Aceștia venind dinspre Botoșani, la barieră au fost reținuți cu puterea armată și n'au putut intra în Dorohoi de cât după intervenirea personală a prefectului Cortazzi, care a venit însuși să se încredințeze de identitatea persoanelor.

La biuroul de alegere priveliștea era desgustătoare, din cauza atitudinei provocatoare a bandelor de bătăuși. D. Callimaki sosind pe neașteptate la biroŭ însoțit de d. Ion Docan, a intrat în sala de alegere spre a vota. Când au eșit și în momentul când era să se urce în trăsură și să plece, o bandă de bătăuși în frunte cu fostul poliță Ghenoi, actualul subcomisar Săvescu și Bordeianu, înconjurară trăsura și începură a vocifera amenințători. Trăsura fiind oprită în loc, d. Callimaki a fost nevoit să se coboare și se protesteze împreună cu amicii d sale. D'abia atunci prefectul care ședea și privea de pe peronul unui otel din apropiere, a fost silit să intervină, adus fiind la fața locului de câți-va membri ai opoziției spre a inspira zelul sbirilor săi. D. Callimaki plecă însoțit de d nii Cerkez și Stroicî, deputat, care cu revolveru în mână s'a urcat pe capra trăsurei pentru a ține la distanță pe agresori.

Deosebit de mărturiile ce pot da asupra acestor fapte d-nii Ion Docan, frații Stroicî, Ion G. Miclescu, Iuliu Vâsescu, M. Miclescu, A. Miclescu și G. Cerkez toată lumea din Dorohoi afirmă cele întîmplate. Putem cita în special pe d-nii Vasile I. Calcantraur, consilier comunal, I. Calcantraur, avocat, Iancu Ivașcu, mare proprietar și consilier județean, Iorgu Cernovodeanu, proprietar și ajutor de primar, George Gr. Ionescu, ajutor de primar, Iorgu Răut, mare proprietar și ajutor de primar la Herța etc.

Cu deosebire d. Ivașcu ne-a încredințat că a văzut însuși pompieri de ai orașului deghisați în bătăuși, cari împreună cu agenții forței publice și *cu soldați în uniformă* cutreerau stradele urmărind și amenințând pe cetățeni independenți.

In privința tuturor acelora carii au servit fie ca capi de bandă, fie ca bătăuși, pompierii și oamenii de la moșiile d-lor Cortazzi și Moruzi, am căutat să luăm informațiuni și ale stabili indentitatea. O listă specială a fost întocmită după declarațiunile persoanelor care le-au recunoscut și care s'a atașat la acest proces-verbal.

Nu este aci locul de a face biografia agenților d-lui Cortazzi distinși în campania electorală de la Dorohoi. Totuși o mențione escepțională credem că se cuvine comisarului Hasnaș care împreună cu cei-l'alți tovarăși ai săi figurează și până ast-zi în funcțiunile lor de și pentru unii chiar sentințe definitive i'a înfierat în opinia publică.

Afară de condemnațiunile recente menționate mai sus, acest Hasnaș înainte de a veni în Dorohoi a fost dat judecăței ca notar în județul Roman pentru percepere de taxe ilegale, luare de mită și pentru falș în acte publice. Apoi în anul trecut la Dorohoi pentru maltratări și insulte a fost condamnat definitiv după sentințele No. 580/86 și 531/86.

Concluziuni

Din toate cele ce preced resultă în modul cel mai neîndoios:

Că cu ocasiunea alegerei pentru consiliul județean din Dorohoiu, administrația locală în frunte cu prefectul Cortazzi a întrebuințat cele mai arbitrare mijloace de presiune asupra alegatorilor;

că orașul Dorohoiu în timpul acestor alegeri a fost pus într'o adevărată stare de asediu în care nu numai agenții polițienești și administrativi, dar chiar armata, dorobanții și călărașii, au jucat tristul rol de instrument de presiune și de violențe;

că arestările ilegale operate asupra d-lor Gh. Burghelea, N. Calcantraur, C. G. Semaca, G. Corbu precum și expulsarea din județ a domnilor Hențescu și Iancu Buzdugan, s'au făcut cu îngăduirea și ajutorul parchetului local, pus sub directa ascultare a prefectului și dar complice la toate actele arbitrare ale acestui;

că aceste arestări n'au fost de cât niște mijloace sălbatice de resbunare și de intimidare în contra membrilor din opoziție în scopul de ai sustrage din mijlocul concetățenilor lor și dară de a înlesni izbânda candidaturilor oficiale la consiliul județean;

că la toate faptele săvârșite și constatate în Dorohoiu d. Dimitrie Moruzi prefectul poliției Capitalei și fost prefect județului Dorohoiu, nu poate fi strein, din contra, bandele de bătăuși organizate din oamenii de la moșia soției d-sale «Vârful-Câmpului», și relațiunile sale intime cu prefectul Cortazzi denot că acest din urmă a primit instrucțiunile de la centru prin d-nu Moruzi.

că în fine în fața acestor desordine care au pus într'o adevărată agitațiune județul Dorohoiu precum cele de la 2 Noembre au pus în mișcare județul Botoșani, cetățenii desperați de a mai putea uza liberi de drepturile lor înscrise prin constituțiune au ajuns să nu mai știa de la cine să ceară dreptate, ast-fel că s'au hotărît a și-o face ei singuri.

Acest proces-verbal încheiat de noi în cinci exemplare în zilele de 3 și 4 1887 în Iunie orașul Dorohoiu se va înainta redacțiunelor ziarelor respective.

Th. N. Augustin, N. Boldur Epureanu, N. Vrăbiescu, St. G. Gane și A. Enacovici, Ioan G. Ghica.

P. S. Copii legalisate după sentințele menționate în acest procas-verbal se găsesc la redacțiunea ziarului *Națiunea*, pentru satisfacerea curiosității publice.

LISTA

de numele sătenilor aduși de administrația din Dorohoiu și cari au fost organizați în bande de bătăuși.

Ion Tudorache, Vasile Marin, Leonte Brumă, Dumitru Brumă, Ion Suhan (perceptor), Ion Șelaru, G. M. Șelaru, Săraru (primarul comunei Văculești), Ion Buhăianu, G. Ignat, Gheleon Gheorghiu (vătaf la d. Costazzi) Haralambie Aoga (șef de garnisonă la Văculești), Costache Nicolae Culancea, Gheorghe al lui Niță Manole, Vasile al lui Criță Vasile, Petrache Herțanu, Nicolae Purice Zaharia Andreescu, Costache al lui Gheorghe Olaru, (cel care s'a repezit să deschiză ușa cupeului d-lui Calimaki), Dinu Rizac, Costache Rizac, Gheorghe Sat-Gol, Dinu Arsu, Costache N. Pintileu, Constandin Rotaru, Dinu Dămian, Dinu Sprinceană, Dumitru Andreescu (bucătarul d-lui prefect Moruzi), Vasile Chihaia, Mihaiu Noncierul (primarul Comunei Vârfu-Câmpului), Costache Hancierul (notarul), Dimitrie G. Ursu, Nicolae Sat-Gol, Guşman (șef de gernisoană în cătunul Ionășenii), G. Morășianu.

Mai toți acești sunt de pe moșiile *Văculeștii* a d-lui Cortazzi, *Vârfu-Câmpului* a d-lui Moruzi, pe lângă cari au mai luat parte și o mulțime de sătenî din comuna *Hudeștii-Mari*.

Lista este dată de *Dimitrie Dron*, reservist din cătunul Horlăceni, comuna Văculeștii. El i-a recunoscut pe toți, și fiind că i-a denunțat, a fost bătut crunt la poliție de către vestitul comisar Hasnaș. Lista originală se află în mâinile comitetului opoziținei locale.

Dintre pompierii deghizați și întrebuințați ca bătăuși, au fost recunoscuți următorii de către chiar comandantul pompierilor, anume *Gălbenaș*:

Pruteanu, N. Niță și Petre Mercur.

LISTA DE SUBSCRIPTIUNE
PENTRU
INCENDIATI DIN BOTOSANI

Report	1008
C. Grădișteanu	100
Dimitrie Cesianu	100
Major Singurof	10
Colonel Zăgănescu	6
G. Serafim	2
Isac Lindenberg	50
Hris. Stamatescu	1
Șeptilici	1
Turk	2
G. Gheorghescu	1
V. Thuringer	5
Al. Manolescu	2
G. M. Stoicescu	3
Ch. Alesandriu	10
Elena Nicolaide	2
M. Bercovitz	1
Manus Wogel	3
D-na Pinsler	1
Theodolen	2
Gunther	2
Haimovici Sucher	1
M Schwartz	2
M. Steinfeld	1
Hirschhorn	2
Weinberg	1
Al. Oprescu	1
Wisner L. Cohen	2
L. Wisner	1
X. Y. Z.	5
Total	1,278,50

INFORMATIUNI

Următoarea telegramă ne-a fost adresată din Botoșani, însă fiind-că a fost refusată espedierea ei de oficiul telegrafic din localitate, am primit'o azi prin poștă.

Intrebăm pentru ce anume motiv a fost refusată?

Și din focul groaznic care a nenorocit Botoșanii colectivitatea vroiește să'și tragă spuza pe turtă Se însărcinează cu împărțirea banilor luați din visteria țerei oameni în contra cărora însuși procurorul a protestat lângă ministru. Ministrul habar n'are de nimic. Nici nu șade în târg, dar găzduește la moșia deputatului Urzică. Probabil 'l supără mirosul tăciunelor. Aci toată lumea acuză primăria care tolerând favoriților și făcând concesiuni a lăsat putregaiuri în jurul bisericei metropolitane și centrul orașului.

Când sinistrul isbucni, primarul era în București dupe politică. Intors numai a treia zi.

In timpul incendiului autoritățile municipale au fost de o zăpăceală nevertată. Catastrofa este colosală. O pătrime din oraș și cea mai bogată, în ruine și cenușe. O anchetă serioasă ar da la iveală grele respunderi.

Ioan G. Miclescu.

✖

Ziarul ceh *Politik* din Praga, a le cărui relațiuni cu cancelaria Rusiei sunt cunoscute, publică o corespondență originală din St. Petersburg, după care o reapropiere a Rusiei cu Germania este privită ca ceva imposibil și chiar dacă s'ar ivi o întrevedere a celor doui Impărați, în care d'altmintreri nimeni nu crede în Rusia; apropierea nu s'ar putea realiza, de oare-ce Germania ca prietenă a Rusiei nu 'i ar putea produce de cât greutăți, pentru că ar pretinde a se părăsi cooptiunea diplomatică a Franciei care aduce servicii nepreținte. De aceia guvernul rusesc nu face caz mare respingînd amiciția germană pe care continuă a 'i o oferi organele cancelarului Germaniei.

✖

Juriul constituit la Universitatea de Iași s'a întrunit ieri pentru a judeca pe d. profesor Pastia. Acesta s'a înfățișat asistat de d-nii profesori N. Ionescu și Gheorghe Tocilescu.

Inainte de începerea desbaterilor, prezidentul juriului a făcut cunoscut că numai membrii corpului profesoral pot asista și a invitat pe numeroasele persoane, care nu făceau parte din acest corp, să se retragă din sala, acordându le pentru aceasta un sfert de ceas. D nii apărători N. Ionescu și Tocilescu au cerut cuvântul pentru a face observațiunile lor, dar li s'a refuzat. După un sfert de ceas, juriul văzând ce nimeni nu părăsește sala, a amânat judecata pentru o altă zi care se va fixa ulterior și s'a retras în mijlocul protestărilor apărărei.

✖

Baronul Mayr, fostul trimis ecstra-ordinar și ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei pe lângă Curtea României, predecesorul contelui Goluchowsky, se află de ieri în București.

✖

Se zice că înainte d'a veni în București, în virtutea congediului ce i s'a acordat, d. Alex. Beldiman, agentul diplomatic al României la Sofia, va merge pentru câte va zile la Berlin.

✖

Plecarea d-lui prezident al consiliului la Govora este fixată pentru una din zilele acestei septămâni. Inaintea plecărei sale, d. Brătianu va fi vizitat la Florica de mai mulți dintre miniștri.

✖

Pentru d. ministru de interne.

Ce s'a făcut în privința faptului de adevărată tâlhărie petrecut în comuna Mârșa unde 50 locuitori din Vida-Furculești, județul Vlașca, au călcat noaptea proprietatea d-lui N. Cioflicu, încărcând cu sila carele lor cu pietriș după ce au amenințat cu moartea pe proprietar și pe autoritățile comunale. Actele relative la această afacere sunt înaintate prefecturei de Vlașca de către primăria din Mârșa sub N-rile 251 din 25 Maiu și 261 din 4 Iunie.

✖

D. Radu Mihaiu, ministrul de interne, s'a întors de la Botoșani. D-sa se va duce probabil mâine la Sinaia pentru a da seamă Regelui de ceea ce a văzut.

✖

Ni se asigură că d. Radu Mihaiu, a spus unui amic al seu, că guvernul a luat hotărîrea d'a casa alegerea colegiului al 2 lea comunal din Galați.

Vom crede dupe ce vom fi văzut hotărîrea publicată în *Monitorul oficial*.

✖

Consiliul superior de sănătate al armatei a hotărît înființarea a trei spitale transportabile de fer.

Suntem siguri că ministrul de resbel va încredința construcția lor vre unei case germane, de și ele s'ar putea avea mai eftin și în mai bune condițiuni în Franța, unde case însemnate cu o reputație europeană și au făcut din asemenea construcții o specialitate.

✖

Coconu Mihalake dupe ce a isprăvit vânzarea tuturor celor mișcătoare, inclusiv conștiința d-sale mai mișcătoare de cât or-ce, a început să se gândească și la desfacerea celor nemișcătoare. D sa a înfățișat administrației Domenului Coroanei un memoriu asupra proprietăților sale din Dobrogea, memoriu în care se pune în evidență tot ce s'ar putea face din aceste proprietăți, dacă ele ar trece în mâini dispuind de capitalurile trebuitoare pentru îmbunătățirea lor.

Ne temem că cu Regele va avea mai mult de furcă pentru a ajunge la un resultat de cât cu compatriotul M. S. d. Oppler.

✖

Generalul Greteanu, inspector general al Cavaleriî s'a întors azi dimineață în București, viind din Galați unde a inspectat ieri regimentul al 5-lea de călărași.

✖

Intrebăm pe Onor. Comună. Când are de gând să ia măsuri pentru dărâmarea zidului d-nei Bobeanu, dupe str. Piața Amziî, căci a devenit un focar de infecție și din care cauza a scăzut atât de mult prețul chirii caselor M. S. Regelui, de vis-à-vis.

DEPESI TELEGRAFICE

AGENTIA HAVAS

Lipsca, 18 Iunie.

Sentința a fost dată în procesul de înaltă trădare. Koeklin a fost condamnat la un an de închisoare într'o fortăreață; Blech și Schiffmacher la doi ani, Tropp la un an și jumătate din ace așî pedeapsă. Cei-l'alți acuzați au fost achitați.

Sofia, 18 Iunie.

D. Stoiloff, ministru justiției, ce era la Viena, a sosit aci.

Budapesta, 18 Iunie.

Resultatele deja cunoscute ale alegerilor pentru parlamentul ungar, sunt în număr de 278. Sunt aleși 184 liberali, 77 oposiționiști, 6 antisemiți și 11 candidați ce nu aparțin nici unui partid.

Budapesta, 18 Iunie.

Se anunță din Bacs că, pe când 250 pelerini traversau Dunărea, o furtună 'i-a surprins și resturnă plutele cari i ducea. Toți pelerinii au fost înecați. S'au scos deja 100 cadavre.

Paris, 19 Iunie.

O depeșă din Bruxel asigură că expediționea Stanley în Congo întâmpină mari dificultăți, d. Stanley a esprimat frica de a vedea o rescoală producându-se printre oamenii lui.

Budapesta, 19 Iunie.

Resultatul alegerilor: 224 liberali, 38 membri ai oposițiunii moderate, 59 independenți, 9 antisemiți, 15 candidați neaparținând nici unui partid.

www.dacoromanica.ro

Budapesta, 19 Iunie.

Nuoĭ informaţiunĭ venite din Bacs anunţă că numĕrul pelerinilor, carĭ aŭ încercat de a trece Dunărea erĭ, şi ale căror plute se scufundară, era de 315, din carĭ 127 aŭ reuşit să ajungă la malul fluviului. Azĭ dimineaţă. la ora 10 jumĕtate s'au scos deja 101 cadavre. Numĕrul dispăruţilor este încă de 87.

Constantinopol, 18 Iunie.

(Cale indirectă) — Chestiunea bulgară pare azĭ subordonată de către Rusia la chestiunea ratificărĭ egiptiene.

Rusia, în adevĕr, ar fi retras propunerea sa de un regent unic, acusând Poarta de lipsă de francheţă; ea ar fi declarat că, în circumstanţele presinte, Rusia este decisă de a aştepta evenimentele.

Acest răspuns trebue să mărească perplexităţile Sultanului.

AGENTIA LIBERA

Moscova 18 Iunie.

Guvernatorul oraşului a dat o mare serbare în onoarea d-lui de Laboulay, ambasadorul Franţiei.

Notabilităţile partidului panslavist asistau la această serbare.

Berlin, 18 Iunie.

Reichstagul a votat în a treia cetire impositul asupra bĕuturilor spirtoase care a fost adoptat cu 233 voturĭ contra 20.

Petersburg, 18 Iunie.

Presa rusă este unanimă întru a spera că d. Ristici va lucra spre a înlătura influenţa austriacă. Se semnalează desele intrevederĭ ce le are d. Ratkoff cu principele Karageorgevicĭ, şi cu generalul Gruicĭ.

Belgrad, 18 Iunie.

Stirĭ din Kursudgé anunţa o nouă întâlnire sângeroasă care a avut loc între arnauţi şi gendarmeria Sĕrbă. Arnauţiĭ au lăsat mulţi morţi şi raniţi pe câmpul de bătae şi au perdut un drapel.

Guvernul sĕrb a adresat Porţeĭ o protestare energică contra acestor acte de vandalism şi a luat măsurĭ militare cu scop de a împedica de aci înainte asemenea irupţiunĭ. Va stabili nuoĭ posturĭ în districtele Vranja şi Toplice. Ministrul de resboĭ distribue arme populaţiunilor carĭ locuesc aproape de fruntarie. Vor fi scutite de imposit cu condiţiune de a apăra fruntaria.

Berlin, 18 Iunie.

Gazetta de Voss zice că regele Milan a mărturisit conteluĭ de Bray că a contribuit personal la căderea cabinetului Garaşanin.

Lipsca, 18 Iunie.

Curtea supremă a pronunţat judecata sa în procesul intentat pentru crimă în contra siguranţeĭ imperiului.

Koechlin este condamnat la un an de fortereţă, Blech şi Schifmocher la doĭ anĭ, Trapp la 18 luni, Iordan, Reyhel, Freund şi Humbert sunt achitaţi.

Paris, 18 Iunie.

Ziarul *les Débats* publică noua convenţiune încheiată între România şi Rusia.

Bruxelles, 18 Iunie.

Le Nord vorbind de venirea la Minister a d-lui Risticiĭ zice că schimbarea care s'a produs în Serbia probează vanitatea contribuţiunilor cu lungă scadenţă în Balcanĭ.

Budapesta 20 Iunie.

Anti-semiţiĭ au pus erĭ către mezul noptei foc oraşului Czerdahelu. Oraşul este în flăcarĭ.

Opt-zeci familiĭ evreĭ au putut scăpa aproape goĭ.

Mişcarea anti-semită ia proporţiuni teribile.

Pesta, 20 Iunie

Alegerile pentru Reichstagul ungar. 365 resultate cunoscute până acum, dintre care 232 pentru partidul liberal (guvernamental) 39 opoziţie moderată, 63 radicalĭ, 10 antisemiţĭ, 9 naţionalişti, 7 independenţi (sĕlbaticĭ) 4 balotagiĭ.

O alegere este amânată.

CRONICA

PENTRU BOTOŞANI

Regele s'a arătat darnic, acuma m'a înfundat!

Ce să'ĭ maĭ spuĭ eŭ acuma? Pentru ce să'l maĭ critic? Cum o să'l maĭ numesc zgîrcit?

Când un om dă 10,000 de franci (citiţi *zece miĭ*) aceasta nu e glumă, aceasta e culmea generozităţeĭ!

Se maĭ spune că regele a trimes această sumă în aur şi aceasta mĕ cam pune pe gânduri, căcĭ mare teamă am ca nu cum-va aceştiĭ banĭ să nu fie bucăţi de mucava unse cu apă de aur de a luĭ Andronic.

Regele însă nu s'a oprit aicĭ şi a hotărît ca să dea şi alte probe despre marea sa dărnicie. Ast-fel a hotărît ca să se puie în capul uneĭ liste de subscripţie pentru a veni în ajutorul Botoşănenilor.

După informaţiile primite până acuma obiectele dăruite sunt următoarele:

C. F. R.: vestita sa cataramă.

Radu Mihai: o pereche de cărţi cu care a făcut minunĭ într'o vreme, şi o pereche pantaloni de dril cu ochelarĭ.

Moruzi: zece ceasoarnice din colecţia sa şi 20 monete vechĭ din cele furate de la redacţia *Romînuluĭ*.

Nichi Xenopolu, alias Fremdensohn: 1 leŭ din ceĭ 5000 câştigaţi la proces şi jucăria de revolver cu care a tras în d. Balş.

I. Brătianu: portofoliul sĕŭ care nu 'l maĭ face trebuinţă acuma.

Atanasiade: maĭ multe scrierĭ latineştĭ scoase din *geamantanul* sĕŭ.

Eugenie Stătescu: o măsea bună, scoasă din greşeală de către un dantist drept una stricată.

Colonel Pistol: o cutie cu gloanţe de tras în coţofene şi alte vânaturĭ.

Candiano-Popescu: un bonet frigian, care nu'ĭ maĭ face trebuinţă de când e aghiotant la palat.

Dimitrie Sturdza: o gramatică a limbeĭ româneştĭ dedicată cu *fidelitate şi credinţă* tronuluĭ.

Gr. Andronescu: ce a putut ciordi din dulapurile prin care a intrat.

Andronic: ce i-a maĭ remas după împărţeala făcută cu prefectul poliţieĭ.

etc. etc. etc.

Lista ar fi prea lungă ca să o continuŭ, de aceea mĕ opresc aci.

Toate aceste obiecte vor fi vêndute la licitaţie, lucru care a supărat foarte mult pe d. ministru de resbel care a susţinut ca toate lucrurile să fie date, nu prin concurenţă ci în regie.

Niki Xenopolu, fiind chemat şi el ca sĕ'şĭ dea părerea la consiliul ce s'a ţinut în privinţa acesteĭ afacerĭ, a fost tare mustrat de rege pentru că a dat numaĭ un leŭ, pe când dênsul a dat zece miĭ.

Se spune că Nichĭ a fost atât de tare ruşinat de această mustrare, în cât s'ar fi plâns către un prietin al sĕŭ în aceştĭ termenĭ:

«Maĭ mare ruşinea 'mĭ-a făcut regele «ocărêndu-mĕ astfel în public. Dacă «avea să se plângă în contra mea, maĭ «bine mĕ chema între patru ochĭ *şi 'mĭ «dedea două palme*».

Flămându codri visează.

În privinţa dărniciei regeluĭ maĭ circulă încă o versiune. Se spune că dênsul poseda în Botoşanĭ o casă, proprietate a sa, care a fost consumată de flăcărĭ şi carĭ valora tocmaĭ suma de 10,000 leĭ. Astfel se explică pentru ce M. S. a dăruit tocmaĭ această sumă.

Cu alte cuvinte cu o mână a dat şi cu alta are să ia înapoĭ. Cap nu glumă.

Radu Ţandără.

PRINTUL BATTEMBERG SI STOILOV

In privinţa rechiămăriĭ la Tronul Bulgarieĭ anunţată deja prin firul telegrafic, ziarul slavon *Morawska Orlice* publică următoarea corespondenţă preschimbată între d. Stoilov şi prinţu Battemberg:

I. S. Prinţului Alexandru Battenberg

La Kissingen

Regenţa bulgară în călătoria eĭ prin Bulgaria şi Rumelia Orientală, a dobândit convingerea că populaţia civilă şi armata aŭ rĕmas credincioase dorinţeĭ de a chiema pe I. V. la cârmă. In urma însărcinăraĭ ce 'mĭ a dat Regenţa, pun întrebarea ce atitudine va lua I. V. la candidatura pentru tronul Bulgarieĭ.

D. Stoilov.

Respunsul prinţuluĭ de Battenberg:

D-lui Stoilov

Viena

Cu toate că mĕ bucur şi mĕ simt onorat de fidelitatea pe care o păstrează naţia bulgară amintireĭ guvernămêntuluĭ meŭ, trebue să declar, că nu voiŭ primi o candidatură oficială şi rog Regenţa şi peguvern a mĕ exclude din orĭ-ce combinaţie.

Alexandru Battemberg.

ULTIME INFORMATIUNI

Cererea profesorilor Mârzescu şi Tzoni d'a se amâna judecata lor până după închiderea anuală a cursurilor fiind respinsă de majoritatea juriuluĭ universitar din Bucureştĭ, înfăţişarea procesuluĭ disciplinar intentat acelor d-nĭ profesorĭ rĕmâne fixată pentru Sâmbăta viitoare 13 Iunie.

Chemările aŭ şi fost trimise învinovăţiţilor.

●

Ni se scrie din Galaţi că după o şedere de două zile în capitală, Nicola Constandinis, *alias Cepliki*, primul-procuror de pe lângă tribunalul de Covurluĭ şi sluga plecată a luĭ Sĕrăţeanu s'a întors erĭ la postul sĕŭ, însă cu desĕvârşire *ploat*, atât de ploat în cât îi e ruşine să iasă din casă. Cauza este că, la plecarea sa din Galaţi să lăudase că o să dea în cap pe judecătorul de instrucţie Şendrea care nu se supune orbeşte ordinelor sale în afacerea membrilor opoziţieĭ, dar cerênd schimbarea luĭ de la ministrul justiţieĭ acesta s'a făcut că nu'l aude şi'ĭ a vorbit de alt-ceva. Maĭ este încă şi o altă causă a nemulţumireĭ luĭ *Cepliki* de vizita sa la Bucureştĭ. Voind să arate că se îngrijeşte de interesele statuluĭ, s'a plîns d-luĭ Stătescu de d niĭ Dimancea şi V. Lascar al căror amestec în afacerea contrabandisuluĭ Weintraub a făcut pe administraţia vămilor să peardă 200 miĭ franci; d. Stătescu însă care ştie maĭ multe îi a dat să înţeleagă că aceasta nu e treaba luĭ poftindu'l indirect să nu caute a strica treburile membrilor influenţi aĭ colectivităţeĭ.

●

Principele Cuza a remis prin d-na Maria Bogdan 500 leĭ la chioşcul cu căişorĭ.

●

Procesul intentat de membriĭ opoziţiuneĭ din Galaţi colectiviştilor autorĭ aĭ infamiilor din ziua de 11 maĭ, proces care era să se înfăţişeze azĭ înaintea Curţiĭ cu juraţi din Covurluĭ a fost amânat pentru poimîine Miercurĭ 10 Iunie, din cauza lipseĭ uneĭ părţi din inculpaţi. Pentru aceiaşi zi este sorocit şi procesul intentat de către oameniĭ guvernuluĭ principalilor membrĭ aĭ opoziţiuneĭ gălăţene.

●

Ni se anunţă pentru mâine sosirea în Bucureştĭ a d-luĭ Gh. Robescu, deputat al Galaţuluĭ şi unul din capiĭ opoziţieĭ d'acolo.

●

D. general Maican, inspectorul general al flotileĭ se află de ierĭ în Galaţi.

●

O telegramă din Berlin aduse curioasa ştire, dată de *Vossische Zeitung*, că contele de Bray, ministrul Germanieĭ la Belgrad, a contribuit mult, prin poveţele ce a dat Regeluĭ Milan, la resturnarea cabinetului Garaşanin şi la chemarea d-luĭ Rusticĭ în capul afacerilor. Consideraţia de care Germania s'a călăuzit în această chestiune ar fi că dînsa avînd în Serbia numaĭ interese financiare şi nicĭ cum interese politice, îĭ e destul ca Risticĭ să menţie obligaţiile luate de predecesoriĭ sĕĭ. Pe de altă parte însĕ este un mare avantagiŭ pentru îmbunătăţirea relaţiilor germano-ruse, dacă prin schimbarea cabinetului sêrbesc Rusia a dobêndit un succes moral care 'ĭ flatează amorul propriŭ fără să vatăme peste măsură pe Austro Ungaria,

●

Primim cu o vie mulţumire din Roman ştirea că zgomotul ingrijitor care a circulat alaltăerĭ în capitală despre sănătatea Episcopuluĭ Melchisedek era neîntemeiat. Starea sănătăţeĭ Prea sfinţieĭ Sale este din cele maĭ bune şi P. S. S. n'are nicĭ o trebuinţă d'a veni în Bucureştĭ pentru a consulta somităţile medicale.

●

Astă-zĭ a avut loc inaugurarea linieĭ ferate Piatra Drăgăşani-Rîmnicul Vêlceĭ. Pelângă d. ministru al lucrărilor publice, directorul general al C. F. R. şi diferiţi funţionarĭ superiorĭ aĭ direcţiuneĭ, aŭ maĭ asistat la această inaugurare d-niĭ Nacu, ministru al finanţelor, general Anghelescu, ministru de resbel, generaĭ Barozzi, şef al caseĭ militare a Regeluĭ, C. Disescu, doctor Măldărescu şi Villacroz, deputaţi de Vêlcea, Poroineanu, deputat de Romanaţi, G. Duca şi C. Filitis, membri aĭ consiliuluĭ de administraţie al C. F. R., etc.

●

D. Ion Kalinderu, administrator al Domenuluĭ Coroaneĭ, va lua în curênd un congediŭ de o lună pentru a merge în Franţa.

●

Se spune că şeful vămeĭ din Galaţi a căzut în disgraţia administraţieĭ centrale din cauză că ar fi refuzat să facă *cum-e bine* în privinţa confiscăreĭ unor mărfurĭ de la un comersant izraelit, prieten şi tovaraş al d-luĭ Taki Anastasiu

Ni se făgăduesc pentru mâine amănunte nostime asupra acesteĭ afacerĭ.

●

D. P. P. Carp a sosit azĭ în Capitală.

●

Serbarea de ierĭ din grădina Cismegiu a fost cât se poate de reuşită. Timpul care pe la ameazĭ ameninţa a ploaie, se îndreptă către 4 ore şi lumea începu a intra în grădină înnumĕr considerabil.

Doamnele patronese ale serbăriĭ s'aŭ întrecut în silinţele lor lăudabile d'a strânge cât maĭ mult pentru victimele incendiuluĭ din Botoşanĭ.

Intre petrecerile şi atracţiunile *Kermesseĭ* notăm: *Auditiunile telefonice* (D nele colonel Budişteanu, Elena Budişteanu, şi Michăilescu). *Tirul* (d-na Săvescu); *Bazarul naţional* (D-nele gen. Manu, Elena Cornescu, d-şoarele Cornescu, Othon Suţu şi Florescu.

Chioşcul florilor (D-na Maria Şuţu şi d-şoara Leonida Paciurea).

Jocul căişorilor, care a avut cel maĭ mare succes, a fost ţinut de d-nele dr. Kalinderu, C. Olănescu, d na maior Odobescu, d-na Davila d-şoarele Baicoianu.

Pavilonul Preseĭ. (D nele Marian şi Zoe Florescu).

Intre comisariiĭ bazarului s'aŭ semnaiat dd. Şuţu, Duca şi Brăiloiu.

●

Miercurĭ la 10 Iunie curent, se va da în grădina Stavri, sub patronajul preseĭ Bucureştene, o reprezentaţiune dramatică în folosul victimelor incendiuluĭ de la Botoşanĭ. Se va juca *Să ne despărţim* (Divorţons) de Sardou.

Biletele se găsesc de pe acum la Redacţia ziaruluĭ «Românul».

●

Trupa română de la Teatrul Dacia care şi'a cîştigat deja simpatia publiculuĭ bucureştean va representa mâine Marţi 9 Iunie: *Haĭ cu nunta*, comedie în 5 acte de Labiche.

●

Erĭ a avut loc alegerea a 28 membri pentru camera de comerciŭ şi industrie a circumscripţiĭ Bucureştĭ. Aŭ luat parte la vot 201 alegĕtorĭ ceea ce dovedeşte că, de astă-dată, comercianţiĭ şi industrialiĭ bucureştenĭ nu s'aŭ desinteresat ca de obiceĭ de compunerea celeĭ maĭ înalte representaţiunĭ a lor.

Resultatul votuluĭ a fost interesant din maĭ multe punte de vedere.

Aŭ fost treĭ liste la biuroŭ. Una patronată de Banca Naţională, al căruĭ delegat a stat toată ziua în sala de alegerĭ şi alte două susţinute de negustoriĭ ceĭ maĭ cunoscuţi din piaţă. In realitate aceste două din urmă liste aŭ format una singură cu micĭ schimbărĭ.

La despoerea scrutinuluĭ care a ţinut până la 4 ore azĭ dimineaţa s'a constatat că lista comercianţilor a reuşit cu *mare* maioritate, iar aceia patronată de Banca Naţională a căzut cu o deosebire de peste 100 voturĭ.

Din cauza aceasta a urmat o mare ceartă între d. Anton Carp, guvernatorul Băncii şi negustoriĭ prezenţi, în cele din urmă, a protestat şi *a ameninţat pe negustori că va stărui pe lângă guvern ca să caseze alegerea.*

Vom vedea ce va eşi şi d'aci.

Până atuncĭ iată numele d-lor comercianţi care aŭ întrunit maioritatea din numĕrul de 201 votanţi:

Grigore Alexandrescu, 201 voturĭ; Christache Alexandriu 201; Gheorghe Ionescu, 201; Nae Dumitrescu, 200; Dumitru Nicolau, 200; Dimitrie Petrescu, 200; Banca Naţională, 199; D. Marinescu Bragadiru, 199; Mihail T. Mandrea, 199; Menelas Ghermani, 198; Iordache N. Ionescu, 198; Nae Ionescu, 198; Dimitrie Lăzărescu, 196; Dimitrie Rădulescu, 196; Gheorge Dobriceanu, 195; Societatea de Bazalt, 186; Ioan Căplescu, 176; I. V. Socec, 171; Petre I. Christescu, 165; Ştefan Ionescu, 141, Opler Carol, 137; Ioan Rosnovan, 118; Mihail Trandafirescu, 116; Pavel Hagi Ioan, 115; Costache Nicolau, 113; Solacolo G.St. 112; Ruse Rusescu, 111; Stan Stătescu, 109.

●

Citim în *România Liberă*:

Sâmbătă a sosit în Bucureştĭ d. A. Vocikof, profesor de Meteorologie la Universitatea din Petersburg, care de un an de zile se află în misiune, în scop de a studia instalările aparatelor pentru determinarea temperaturei aerului.

D. Vocikof, după ce a vizitat aproape toate institutele şi observatoriile metreorologice din Europa, s'a oprit la Bucureştĭ, unde însoţit de d. Hepites a vizitat institutul nostru meteorologic. Interesul ce a arătat pentru studiul amănunţit al serviciului nostru meteorologic atât în privinţa organizărei cât şi a funcţionăreĭ diferitelor staţiunĭ meteorologice din ţară, dovedeşte ce mare interes are pentru Rusia studiul climatic al ţĕreĭ noastre, imediata sa vecină spre Apusul de Miază-zi.

După aceia d. Vocikof, pe lângă liceul Sf. Gheorghe, a vizitat liceul Mateĭ Basarab, Academia Română, şi a asistat pe urmă la o şedinţă foarte interesantă a societăţeĭ geografice, în care d. V. A. Urechiă a dat citire unor documente trimise de compatriotul nostru d. Iuliŭ Popper, asupra descoperirilor făcute de dênsul în Ţara-de-Foc.

Erĭ, Duminecă, d. Voikof, însoţit tot de d. Hepites, a petrecut ziua la Sinaia, atât în scop de a visita staţiunea meteorologică de acolo, cât şi spre a cunoaşte această localitate de vară, unică în felul sĕŭ. Seara întorcându-se de la Sinaia, s'a oprit la Ploeştĭ, spre a şi continua călătoria spre Petersburg prin Galaţi.

D. Vocikof este unul dintre celebriĭ meteorologiştĭ modernĭ. Atât studiile sale speciale, cât şi numeroasele călĕtoriĭ în diferite continente l aŭ făcut să devie unul dintre ceĭ maĭ importanţi membriĭ aĭ societăţeĭ geografice din Petersburg.

In opul sĕŭ de o importanţă capitală *Klimate der Erde* d. Vocikof a ajuns la conclusiunea că o mulţime de observaţiunĭ daŭ o temperatură prea naltă pentru localitatea unde ele sunt situate. Guvernul rusesc ĭ-a acordat o misiune de un an de zile, numaĭ în singurul scop de a verifica realitatea acesteĭ conclusiunĭ. Se pare că d. Vocikof are dreptate.

ULTIMA ORA

AGENTIA HAVAS

Londra, 20 Iunie. — Corespondentul ziaruluĭ «Daily-News» la Odesa semnalează jurnaluluĭ sĕŭ o mare activitate la toate staţiunile drumuluĭ de fer transcaspic. Dupe dânsul, comandanţiĭ militarĭ posedă saŭ aşteaptă ordinele de mobilitare.

El adaogă că autorităţile ruse nu lăsa pe streinĭ să traverseze căile strategice ce conduc în Armenia turcă.

Viena, 20 Iunie. — Jurnalele noastre anunţă că cu oasiunea alegerilor, cuartierul ovreesc al satului Szerdahely (Ungaria) a fost incendiat de o dată de treĭ părţi. 80 familiĭ israelite aŭ putut scăpa numaĭ viaţa lor.

Berlin, 20 Iunie. — Ierĭ seară o ciocnire a avut loc între 2 trenurĭ din care unul venea din Postdam şi cel l'alt din gara Wansee. O locomotivă fu resturnată şi un vagon a luat foc. Două persoane ar fi omorâte şi răniţi ar fi numeroşi. Numĕrul nu este încă cunoscut.

AGENTIA LIBERA

Londra, 20 Iunie. — Treĭ sute persoane de distincţiune aŭ refuzat de a primi iniţiativa care li se trimesese de a asista la ceremonia Jubileuluĭ care va avea loc la mânăstirea din Westminster. Această manifestare este foarte viŭ comentată.

ALBERT BAUER

INGINER SPECIAL

Strada Coltei, 49. — Bucuresti

MORI

FABRICI DE SPIRT

SI

TOT FELUL DE MASINI

Mare depusit de toate uneltele si accesoriile pentru exploatarea fabricelor

PIETRE de MOARA

CURELE, CAUCIUCURI

GAZE DE MATASE, LUMINA ELECTRICA.

STABILIMENTUL MINERAL

De la Baltatesti (jud. Neamtu)

Calitatile apelor minerale de la Baltatesti, instalatia si confortul ce 'l poseda fac ca acest stabiliment sa fie unul dintre cele d'intâiu stabilimente balneare ale tarei.

Apele cloruro-sodico-bromurate sunt recomandate contra boalelor scrofuloase vechi si grave, boale de ochi, de urechi, abcese reci, ulcere, fistule, artrite, tumori albe, periostite, oseite, etc.

Asemenea si toate boalele cronice ale femeilor, metrite cronice cu granulatie si ulcere, leucoree, tumorile si durerile de mitra si de ovare sunt cu totul vindecate. Paralisiile, reumatismele artrietice, sifilisul tertiar, gasesc o indicatiune speciala in baile de la Baltatesci.

Slabiciune generala a copiilor, anemia si cloromania fecielor, dispare prin apele de la *Baltatesti* si aerul de la munte imbalsamit prin mirosul brazilor, si bolnaviii si redobandesc in curând sanatatea.

Sorgintea Cuza-Voda prin calitatile sale purgative si diuretice este cel mai bun remediu contra tutulor boalelor cronice ale stomacului. ale intestinelor, ale ficatului si ale constipatiilor cele mai grave.

Restaurantul este incredintat unei persoane speciale sub controlul meu, se mananca dupa invoiala sau prin abonamtente dupa voinia visitatorilor, cu un pret modera.

In timpul sezonului este o farmacei, un medic. un birou telegrafic si posta, musica, baluri si alte multe distractiuni.

Pretul drumului de fer dus si intors este redus pe jumatate.

In anul acesta s'au mai facut multe imbunatatiri. Sezonul incepe de la 25 Maiu si dureaza pâna la 1 Septembrie.

Pentru a'si procura cine va odai sau ori ce alte informatiuni, sa se adreseze la *Piatra sau la Baltatesci* la

Dr. Cantemir.

N. B. Sarurile de Baltatesti purgative efervescente si pentru bai se gasesc la farmacistul Berbereanu, depositarul general la Peatra, si la toti farmacistii din tara.

CARTI

pentru

IMPARTIREA PREMIELOR

— MARE —

ASORTIMENT DE CARTI

în limbele

ROMAMA, FRANCEZA, GERMANA

cu un rabat foarte avantagios

Leon Alcalay

Libraria Universala

Calea Victoriei, No. 18

CASSA DE SCHIMB

JOANNIAN & NICOLESCU

No. 33, Strada Lipscani, No. 33

Cursul pe ziua de 6 Iunie 1887

VALORI	Cump	Vênd.
5 0/0 Renta amortisabilă. . .	94 1/2	95
5 0/0 » română perpetuă.		
6 0/0 Oblig. de Stat (Rur. conv.)	87 3/4	88 1/4
Impr. cu prime Bucur. (lei 20)	33	36
7 0/0 Impr. Munic. Emis. 1883	78	78 3/4
10 leĭ Oblig. Caseĭ pens. (l. 300)	212	218
5 0/0 Scrisurĭ funciare urbane	88	88 1/2
6 0/0 » » »	96 1/4	97
7 0/0 » » »	104	104 1/2
5 0/0 » rurale »	91 1/2	92
7 0/0 » » »	106 1/2	107
5 0/0 Scrisurĭ func. urb. Iaşi	78 3/4	79 1/2
Acţ. Băncel Naţ. a Rom. (500)		
Diverse		
Aur contra argint saŭ bilete	15	15 40
Fiorinĭ val. Austriacă . . .	2.	202
Marcĭ Germane	124	125
Banc note francese	100	100 1/2
Ruble ruseştĭ	225	230

www.dacoromanica.ro

RECOMANDAM

LEGATORIA DE CARTI

R. PERL

STRADA BISERICA IENEI No. 10, CASA BISERICEI DINTA'O ZI

BUCURESTI

In acest atelier se esecuta ori-ce lucrari de Legatorie, Papetarie, Galanterie si Cartonage, asemanea efectueaza Registre de Comptabilitate, Carti de Biblioteca, Paspaturi si Rame pentru Cadre de ori-ce marime si liniatura mecanica cu preciurile cele mai moderate.

SCOALA COMERCIALA

IN VIENA

inaugureaza la 15 Septembre a. c., cursuri nuoi de **Comptabilitatea simpla si dupla Aritmetica comerciala, Corespondenta comerciala, Caligrafia, Stenografia si limbi straine.** Tinerii care vorbesc puţin saŭ de loc limba germană, învaţă această limbă în câte-va luni şi pot să obţină într'un an de zile certificate în toată regula.

Afară de aceea pot să intre patru tineri la directorul scoalei cu întreaga întreţinere şi având o supraveghere serioasă.

Scoala aceasta există deja de 23 ani şi a dat cultură solidă la mulţi Români.

IOHANN SCHWALBL
DIRECTOR
Wien, Salvatorgasse No. 6.

Sub-semnatul are onore a aduce la cunostinţa onor. public şi clientelei mele că de la Sf. Gheorghe a instalat cu totul din nuoŭ

No. 50. — CALEA VICTORIEI — No. 50

Vis-a-vis de Pasagiul Român

UN ELEGANT SALON DE FRISERIE

PENTRU CAVALERI

ARANGIAT DUPE SISTEMUL CEL MAI MODERN

PRECUM SI UN

MAGASIN DE PARFUMERIE FRANCESA

SI ARTICOLE DE TOILETA

Increderea de care m'am bucurat pe timpul cât m'am aflat in magasinul d-lui Moisescu, precum şi sacrificiele făcute pentru a satisface pe onor. visitatori mă îndreptăţeşte a spera la o numeroasă clientelă.

Cu deosebita stima. **I. IONESCU**

Post în magasinul d-lui Moisescu, Calea Victoriei, 50
Vis-a-vis de pasagiul român.

A SE FERI DE CONTRA-FACERI

SUCCESELE OBTINUTE IN CEI DIN URMA TREI ANI, CU NEINTRCUTA SECERATOARE

„ADRIANCE"

aŭ îndemnat pe unii fabricanţi din streinătate a contrafăce aceste masine spre a le putea astfel introduce in comerţ

Adevăratele **seceratori** ADRIANCE poartă următoarea marcă de fabrică şi se

A SE FERI DE CONTRA-FACERI

ADRIANCE

A SE FERI DE CONTRA FACERI

găseşte de vênzare numaĭ la agenţul general al fabricei.

IOHN PITTS

Bucuresti, Str. Smârdan No. 2. si la agentii sei din provincie

MAX FISCHER

GALATI
Str. Mare No. 38
BUCURESTI
Strada Patriei No. 10

DEPOSIT DE PIANINE

RENUMITE FABRICATE construc. americana incrutisate Preţuri convenabile Inlesnire la plata

DR. STAUCEANU

Piaţa-Amzi No. 2

NU MAI ESTE DURERE DE DINTZI

prin întrebuintarea elexirului dentifric

AL

P.P. S.S. PARINTI BENEDICTINI

din Manastirea SOULAC (Gironda, Francia)

Don MANUELONNE, Prieur

2 MEDALII DE UR: *Bruxella 1880, Londra 1884*

cele mai înalte recompense

INVENTATA IN ANUL 1373 DE PAR. PIERRE BOURSAND

Intrebuinţarea zilnică a Elexirului dentrific al P. P. S. S. par Benedictinĭ, cu o dosă de câte-va picături în apă, previne şi vindică căreia dinţilor, pe care'i albeşte, consolisându-i, forticând şi însănătoşind gingiile.

CASA FONDATA IN 1807 AGENT GENERAL **SEGUIN** 3, RUE GUERIE, 3 BORDEAUX

Deposit la toate farmaciile, parfumeori şi Coafeori representante pentru România, Serbia şi Bulgaria; **Agentia Comercială Francezâ din Gălaţi şi sucursalele ei.**

UTIL PENTRU TOTI

BALSAM DE SANATATE

AL FARMACISTULUI

I. EITEL din Râmnicu-Vêlcea

Analisat si aprobat de onor. Consiliu Medical superior din România

Preservativ escelinte al sănătatii contra diferitelor maladii contagioase, mai cu seama în timpuri epidemice, de cholera, de friguri, si **Remediu** foarte bun contra boalelor de stomac, de ficat si consecintele lor precum: indigestiuni, lipsa de apetit, ragaiala, greata, flegma, flatulenta, durerea de stomac, colica, ingreunarea de stomac, constipatia, congestiuni, galbinare, venin, hemoroide (trânji), hi dohondrie si melancolie (provenite din deranjamentul mistuirei), indispositiune, durerea de splina, ameteala, durerea de cap, friguri, scorbut, ulcere etc etc.

Balsamul de sanatate Eitel, superior tutulor produselor similare, se recomanda pentru ori-ce cas ca cel mai bun si cel mai util medicament de casa tutulor persoanelor in general si în special celor departati de ajutoare medicale.

Balsamul de sanatate Eitel, se poate intrebuinta in or.-ce timp si fara deranjament în afaceri.

Pretul unui flacon insotit de instructie 1 si 50 bani.

Se gaseste de vênzare la celle mai multe farmacii si la principalele Drogherii din teara.

In Bucuresci, dacă nu se găsesce la Farmaciele din apropiere de Onor. Clienţi, contra CARTE POSTALĂ, trămit la domiciliŭ, prin trăsurile fabricei, ce circulă în oraş cu apă gazoasă.

MEDALIA DE AUR

FARMACIA ROMANĂ

BUCURESCI. — LA SANTUL PANTELEIMON.

MEDALIA DE AUR

VINUL COPIILOR

PREPARAT DE

CHR. ALESSANDRIU

Farmacistul Curţii Regale

Etatea cea fragedă a copiilor 'i face a se îmbolnăvi uşor; pentru a preîntîmpina maladiile se recomandă acest vin tutulor copiilor de la etatea de 6 luni în sus; tinerelor fete le ajută la buna desvoltare a corpuluĭ, întăresce ósele şi dă putere muşchilor.—Modul întrebuinţăriĭ; a se vedea instrucţiunea ce însoţesce fie-ce sticlă. **Preţul 3 lei.**

Gudron vegetal *(Alessandriu)*. — Tinerimea în genere prin viéţa care o duce. suferă mai tot-d'a-una. Maladiĭ de piept, bronchitele sunt la dênşiĭ un ce regulat — tuşesc puţin dar nu încetéză de loc — mai târdiu vĕd rĕul ce 'l fac — de aceia ar fi bine ca toţĭ aceĭ carĭ ar avea tuse uşórĕ saŭ mai tare să întrebuinţeze acest gudron, fiind preparat aci tot-d'a-una próspĕt, e mai superior celuĭ strein atât prin calitate, cât şi prin preţul redus. **Preţul unui fl. 2 lei.**

Pastile Gumóse-Codein-Tolu.—Superioritatea acestor medicamente în maladiele de piept este recunoscută de tóte celebrităţile medicale. Aceste pastile în urma examinăriĭ ce li s'a făcut s'aŭ aprobat de onor. consiliŭ medical superior, **1 leŭ 50 bani cutia.**

Capsule Elastice cu uleĭ de Ricina.—O dosă, cutia a 4 capsule 1 leŭ, a 6 capsule 1 leŭ şi 25 bani, a 8 capsule 1 leŭ şi 50 bani.

Capsule Elastice cu uleĭ de pesce. — Greutatea cu care să ia de unele persóne, uleĭ de pesce prin acest mljloc e înlăturat, chiar pentru ceĭ mai deficilĭ. (A 25 bucăţi la cutie 4 leĭ).

Uleĭ de pesce Norvegic. In flacóne, alb 2 leĭ 50 b., galben 2 leĭ. Esclusiv se vinde numaĭ la **Farmacia Română** (Cişmeaua roşie) — Bucurescĭ.

Capsule Santal Citrin. Remediŭ sigur contra maladiilor vesiceĭ şi scurgerilor uretrale. Flaconul 3 leĭ.

Capsule oleo-balsamice-santaline. — Remediŭ sigur contra maladiilor secrete (scursóre, sculament) la bărbaţĭ fie în stare próspătă, saŭ orĭ-cât de învechită, se vindecă prin întrebuinţarea uneĭ cutiĭ ce conţine 100 capsule, combinate astfel pentru un tratament de vindecare complectă. — Modul întrebuinţăriĭ şi dieta prescrisă a se vedea instrucţiunea ce însoţesce fie-care cutie. — Preţul uneĭ cutiĭ 6 leĭ.

☞ A se observa pe capacul cutieĭ semnătura, culóre roşie. Se trămite contra mandat postal în orĭ-ce localitate.

Emplasture gudronat dis Pauvre Homme. — Contra durerilor Reumatismale, a încheieturilor, mijlocului, durerilor de piept, spate şi alte junghiurĭ, 1 leŭ ruloul.

Sinapismul Alessandriu, muştar în foĭ.—Acéstă preparaţiune esperimentată de autorităţile nóstre medicale şi profesorĭ la facultate a constatat că fiind superióra tutulor celor-l'alte preparaţiunĭ străine, şi chiar celuĭ de Rigollot. Cutia 1 leŭ 50 banĭ.

DEOSEBIT prepar şi se găsesce de vîndare la tóte farmaciile: **Alcool** de Melisa, de Menta. — **Capsule** cu Copaiv, Gudron, Santal, Cubeb. **Cigarete.** Indiene (Canabis), Stramon, Belladona. — **Dragee,** de Anderson, Gudron. — **Elexiruri,** Polibromurat.—Salicilic, Stomachic, Gendrin.—**Limonada Purgativă** Gazósă, *(cel mai plăcut purgativ)*.—**Pastile,** Chloaat de Potasă, Mentă, Chinină Santonină, cu sare de Vichy, cu Gudron, cu Laitucariu.—**Perle,** Éter, Terebentine. Chloroform. — **Vinurĭ** de China, Gentiana, Revent, Colomba. — Seguin. — Tonic, Eupeptic *(cu carne)* etc. Şi orĭ-ce după indicaţiunea d-lor doctorĭ.

După natura maladieĭ, etăţiĭ, constituţieĭ, şi a causeĭ ce voesc a combate, dosa să se prescrie de d-niĭ doctorĭ, carĭ cunosc îndestul eficacitatea acestor preparaţiunĭ.

DE VÎNDARE LA PRINCIPALELE FARMACII DIN ŢÉRA.

In localităţile unde nu se găsesc aceste specialităţĭ, cererile să se facă la **CHR. ALESSANDRIU,** *farmacistul Curţii Regale.* — Se expediază în tóte punctele ţĕreĭ.

Bucurescĭ, Calea Victorieĭ, No. 77, (Cişméua Roşie).

☞ A se observa de **Alessandriu** şi a purta pe etichete marca fabriceĭ Sf. Panteleimon. ☜

In provincie, în localităţile unde nu se găsesc aceste preparate, contra MANDAT POSTAL, expediez în tóte punctele ţĕrĭi.

Stereotipia Carol Göbl — Bucuresci.

INVATIATORUL PENTRU TOTI

ZIAR LIMBISTIC SEPTAMANAL

LIMBA GERMANA FARA PROFESOR

Redactat de un comitet de profesorĭ
Redactia Strada Clementei No. 1.
Abonamentul pe un an 30 leĭ, pe 6 luni 15 leĭ, pe 3 luni 7 leĭ şi 50 banĭ.

FABRICA MECANICA DE ULEIU

GEORGE ASSAN

BARIERA MOSILOR, SOSEAUA STEFAN-CEL-MARE

Oferă **uleiu fert si nefert pentru culori,** curat şi limpede de o calitate superioară celui care se aduce din streinătate, în or-ce cantităţi cu preţuri moderate, predat la domiciliu pentru oraş, şi predat la garile d'aicĭ Pentru staţiunile de calc ferată.

Costu se achită la predare, şi vasele se-platesc deosebit.

MOSIA VALENI dist. Oltu, plasa Serbanesti partea, D-lui Nicu Moscu în întindere de 2600, pogoane din care 220, semanate grâu de toama si 60 orzu. Se arenpeaza de la 23 Aprilie 1887. Ase adressa Strada Minerva No. 12 bis. 2—1

DE VENZARE ARMASARI si IEPE de prasila, MANZI, CAI de ALERGARE antrenati de pur singe englezesc.

A se adresa la d. Reimer la Paşcani, plasa Snagov (Ilfov).

DE VENZARE o casă cu patru camere de stăpâni şi patru de servitori, pivniţa, două magazii, grădină spaţioasa cu pomi roditori situata în **Strada Frumoasa No. 12.**

Doritorĭ se vor adresa la proprietăreasă în fundul curţeĭ sus-zisel case între orele 3 şi 4 p. m.

INSTITUTUL MEDICAL

BUCURESTI

6.—STRADA VESTEI.—6

Sectia medicala

1, Hydrotherapia — 2. Electrizare — 3. Inthopedie—4. Gimnastică medicală—5. Orhalaţi—6. Masajiŭ sistematic—7. Serviciulia domiciliŭ — 8. Consultaţiĭ medicale.

Sectia higienica

1 Bae abur	2.50
1 Bae de putină cu şi fără duşe .	2.—
medicamente	1.—
1 duşe rece sistematică cu basin	1.—

BAI DE ABUR SI DE PUTINA

Notă 1. Băile de abur sunt deschise în toate zilele de la 7 ore dimineaţa pînă la 7 ore seara. — 2. Pentru dame însă băile de abur, o-dată pe sĕptămână Vinerea de la 7 ore dimineaţa pînă la 2 post-meridiane.

Preţurile la secţia medicală conform prospectului. *Directiunea*

VIDECAREA

BOALELOR SECRETE

CAPSULE ANTIBLENORHAGICE

preparate de **I. Oswald** cu aprobarea consiliului medical superior.

Sunt cele mai bune capsule in contra **boalelor secrete, scurgeri vechi si noi, catar de vesica,** etc.

Pretul unei cutii lei 4.

Deposit principal, la Craiova, farmacia I. OSWALD.

Bucuresci farmacia **Aurora** din str. Batiste No. 14 bis şi la drogueriile d-lor **Brus** şi **Ovesa,** şi la mai multe farmacie din tară.

Comandele făcute prin poştă, însotite de leĭ 4.50 in mărci sau mandat poştal, se efec uez exact.

BAILE DE LA ELEOPATAC

a caror apa minerala a fost recunoscuta de balneologi cu renume european, cu preferinta de catre dr. James Constantin din Paris, dr. Seegens profesor de idropie la universitatea din Viena precum si de catre comisiunea specialista a medicilor si naturalistilor unguri, ca cea mai escelenta apa alalina feruginoasa cunoscuta până acum.

SEZONUL DUREAZA

DE LA MAIU PANA LA FINELE LUI SEPTEMBRE

Apele minerale de la Eleonatak se pot folosi cu succes sigur la: catarul cronic de stomac, slabiciunile de digestiune, umflaturile de ficat si splina, artrite, galbinare, idropica provenita din friguri, hemoroide si hipocondrie impreunate cu acelea, incuiarea stomacului si la boalele cronice de rinichi si besica, la formarea petrei de besica, chlorosa scrofule si in lipsa de sânge, boala de mitra si nevricalo-hysteria.

Se afla basine de bai reci minerale in stil si constructie moderna, facute anul acesta, precum si bai calde in vana de apa minerala folosibile pentru diferite boale, de asemenea sta la dispositie pentru atari bolnavi zer proaspat si lapte, de capra mulz proaspat.

Se afla medic, farmacie, serviet postal si telegrafic, cabinet de lectura, pianuri si conveniri; se afla parcuri, promenazi, parcuri de promenada cu brazi; numeroase locuri pentru escursiuni si deosebite distractii, baluri, lac pentru a se da cu cinul, muzica tiganeasca de prima categorie din patria, care cânta pe zi 5 ore pe aleele publice.

Sta la dispositia oaspetilor 600 de odai mobilate cu preciul de la 40 cr. până la 3 fl. pe zi precum si mai multe ospetarii in care se pot mânca cu preciuri moderate. Pentru oaspeti de Eleopatak pe liniile ferate ungare se da bilete de venire si intoarcere cu preciuri scazute până la statiunea Feldioara (Feldvar), de unde intr'o ora cu trasura separata sau omnibus anumit asezate se poata veni la Eleopatak; o trasura separata costa 3 fl. iar un loc pe omnibus 1 fl. 20 cr.

Cu informatiuni si deslusiri serveste.

Directiunea Bailor.

„NATIONALA"

OCIETATE GENERALA DE ASIGUR. IN BUCURESTI

Capital social . . . **6,000,000** lei
Prima emisiune . . **3,000,000** lei
Din care . . . . . **1,000,000** » ca fond de garantie pentru ramura asiguraritor de viată.

RESERVE DE PREMII

SI

FONDUL DE RESERVA 1,200,000 LEI

„NATIONALA" ASIGURA:

In contra **incendiului, grindinei, spargerei geamurilor,** in contra daunelor de **transport** precum şi **valori.**

Asigurari asupra vietei omului se primesc *in toate combinatiunile* usitate, precum: *cas de moarte, supra vietuire, zestre si rente.*

„Nationala" a platit până la finele anului 1886 in diferite ramure de asigurare peste 10,000,000 lei despagubiri

Representanta generala
Strada Smardan, No. 18

Directiunea generala
Strada Carol 1, No. 9.

LA ORASUL VIENA

Cal. Victorii / Pal. Dac.-Rom. **A LA VILLE DE VIENNE** *vis-a-vis de* Lib. Socec

Recomandam onorabilei noastre clientele **pentru leftinatate si solliditate** urmatoarele noutaţi:

Rufarie pentru Doamne si Domni.
Feţe de masa, servete si prosoape de pânza.
Olanda veritab. de Belgia si Rumburg.
Madapolam frantzuzesc de toate calitatile si lăţimile.
Batiste de olanda si de lino albe si colorate
Ciorapi de Dame si Domni de Fil d'Ecosse, de bumbac, de lâna si de matase.
Flanele, camasi si ismene de lâna dupa **sistemul profesorului Dr. G. Jaeger.**
Gulere si manşete de olanda ultimu fason.
Mare asortiment de cravate ultimu fason.
Corsete frantzuzesti cu balene veritabile.
Trousouri complecte pentru fidantati.
Layettes si Trousouri pentru copii.
Trousouri pentru pensionate, oteluri si restauranturi.

Avem onoare a informa pe clientela noastra ca a apărut **CATALOGU NOSTRU ILUSTRAT SI VA FI TRIMIS ORI-CUI VA FACE CERERE.**

LA ORASUL VIENA

CALEA VICTORIEI, PALATUL «DACIA-ROMANIA»

vis-à-vis de libraria Socec

Tipografia Ziarului „Epoca"

Gerant responsabil, C. Georgescu.

www.dacoromanica.ro